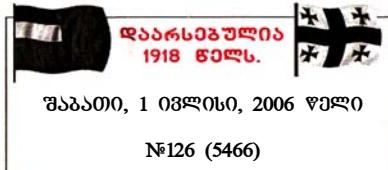

საქართველოს

რესერვის

მზია ანდრონიკაშვილი

ქართულმა პუმანიტარულმა მეცნიერებამ დიდი დანაკლისი განიცადა. გარდაიცვალა გამოჩენილი ლინგგისტი-ირანისტი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი მზია გონიგორი ასული ანდრონიკაშვილი.

მ.ანდრონიკაშვილი დაიბადა 1920 წელს ჭეშმარიტი ქართველი ინტელიგენტის კონსტანტინე ანდრონიკაშვილისა და ელენე გაბაშვილის ზემაღლალ ოჯახში. ქალბატონ მზიას ბებიამ, ცნობილმა ქართველმა მწერალმა ეკატერინე გაბაშვილმა, დიდი როლი შეასრულა შვილიშვილის აღზრდაში.

1937 წელს I საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ ქალბატონი მზია შევიდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის კავკასიური და აღმოსავლეური ენების განყოფილებაზე. მ.ანდრონიკაშვილს წილად ხვდა ბედნიერება ყოფილიყო დიდი ქართველი მეცნიერების აკაკი შანიძის, გიორგი ახვლედიანის, იუსტინე აბულაძის, არნოლდ ჩიქობავას, გიორგი წერეთლისა და სერგი ჯიქიას მოწაფე. 1942 წელს მ.ანდრონიკაშვილი ჩაირიცხა მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ასპირანტურაში ირანისტიკის განხილით. მისი ხელმძღვანელი იყო აკად. გ.ახვლედიანი. ამავე პერიოდში ქალბატონ მზიას მიეცა საშუალება ცნობილი ირანისტის ვასილ აბაევის ხელმძღვანელობით ემუშავა ძველი ირანულ ტექსტებზე.

საფუძვლიანმა მომზადებამ ზოგად ფილოლოგიურ, ქართველოლოგიურ და ირანისტიკის დარგებში განაპირობა მ.ანდრონიკაშვილის სამეცნიერო შემოქმედების მაღალი პროფესიული დონე. მკვლევარის მეცნიერული ინტერესები გამოირჩევა ფართო დიაპაზონით, მაგრამ უპირველეს ყოვლისა იგი იყო ენობრივი კონტაქტების დრმად ერუდირებული სპეციალისტი. ამ ასევებით განსაკუთრებით აღსანიშნავია მისი ფუნდამენტური გამოკვლევა „ნარკვევები ირანულ-ქართული ენობრივი ურთიერთობებიდან“. ნაშრომში გამოვლენილია და კომპლექსურად არის შესწავლილი სპარსულიდან და სხვა ირანული ენებიდან და დიალექტებიდან ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში, – უძველესი დროიდან XVI-XVII საუკუნეებამდე – ქართულ და ქართველურ ენებში შემოსული და ადაპტირებული ლექსიკა. მკვლევარის მიერ მიღებულ შედეგებს გარდა წმინდა ლინგვისტური ლირებულებისა უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭებათ კულტურულ-ისტორიულ ურთიერთობათა თავისებურებების გარკვევის საქმეში. მონოგრაფიამ საერთაშორისო აღიარება მოუპოვა ავტორს. ნაშრომი იქცა სამაგიდო წიგნად ირანისტებისა და ქართველოლოგებისათვის.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს მ.ანდრონიკაშვილის დამსახურება ინდოლოგებისა და ირანისტების კადრების მომზადებაში. წლების მანძილზე მეცნიერი თბილისის უნივერსიტეტში კითხულობდა ლექციებს ისეთ საგნებში, როგორიცაა ირანული ენების შედარებითი გრამატიკა, სანსკრიტული ენა, ძველი და საშუალო ირანული ენები. ახალგაზრდა სპეციალისტების კვალიფიკაციის დონის ამაღლების საქმეში დიდი როლი შეასრულა მ.ანდრონიკაშვილის მიერ თბილისის უნივერსიტეტში დაარსებულმა ინდო-ირანისტიკის სემინარმა. ქალბატონი მზია მრავალი ასპირანტისა და მაძიებლის ხელმძღვანელი იყო. მან ღირსეულად გააგრძელა აკად. გ.ახვლებიანის ტრადიცია თბილისში ოსი ეროვნების სამეცნიერო კადრების მომზადების საქმეში.

მ.ანდრონიკაშვილის შემოქმედებითი ბუნება მკაფიოდ გამოვლინდა მის მიერ შესრულებული ძველი ინდური და ირანული ძეგლების თარგმანებში.

წავიდა ჩვენგან ღრმად ერუდირებული მეცნიერი და მოქალაქე, ახალგაზრდობის გულისხმიერი აღმზრდელი. მისი ნათელი სახე მარად იცოცხლებს მისი კოლეგების, მეცნიერების და მრავალრიცხოვანი მოწაფეების ხსოვნაში.

**თ.გამურელიძე, გ.თევზაძე, ფ.თოდუა, თ.ნათიშვილი, გ.ხარაგიშვილი,
ზ.ალექსიძე, მ.ბერძენიშვილი, რ.გორდეზიანი, გ.თოთიძაძე, ა.კალანდაძე,
გ.ავარაცხელია, ქ.ლომთათიძე, მ.ლორთქიშვანიძე, მ.მერაბიშვილი,
დ.მუსხელიშვილი, თ.ყაუხხიშვილი, მ.შანიძე, გ.შარაძე, ზ.წერეთელი,
ე.ხინოთიძე, უჯაველიძე, თ.ჯაფარიძე, ნ.ჯუსოითი, ზ.აბაშიძე,
თ.აბაშიძე, ე.ალექსიძე, ფ.ანთაძე, მასათიანი, რ.ასათიანი,
გ.ბერაძე, ჯ.გიუნაშვილი, მ.დამენია, ე.დოჩანაშვილი, ი.თევზორაძე,
მ.თოდუა, ლ.თუშიშვილი, ი.კალაძე, დ.კაციტაძე, ი.მელიქიშვილი,
ნ.ნახუცრიშვილი, ლ.ჭორულლიანი, ჯ.რუხაძე, გ.სანიკიძე, მ.სახოკია,
ე.სოსელია, ა.სილაგაძე, ნ.ფურცელაძე, ნ.ქუთელია, მ.ქურდიანი,
გ.ჩიქოვანი, თ.ჩხეიძე, ნ.ჯანაშია, მ.ჯიქია**